

**Звіт Ради молодих вчених
Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
НАН України
в 2019 році**

Радою молодих вчених Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України в 2019 році були проведені засідання, на яких розглядалися питання щодо сприяння реалізації прав та інтересів наукової молоді, забезпечення ефективної взаємодії молодих вчених з науковцями Інституту, інших науково-освітніх закладів, з іноземними партнерами; підтримки наукової, науково-організаційної та освітньої діяльності молодих вчених, сприянню їх участі у виконанні фундаментальних та прикладних наукових досліджень, впровадженню результатів досліджень, розвитку наукових шкіл в Інституті; обговорення та розробки пропозицій щодо документів в сфері науки і освіти; сприяння отриманню молодими вченими Інституту грантової, стипендіальної та іншої фінансово-матеріальної підтримки для проведення досліджень.

Так, в межах підготовки висококваліфікованих наукових кадрів було здійснено організацію та взято участь в обговоренні освітньо-наукових програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти навчання здобувачів наукового ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальностями 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», напрацьовані рекомендації і пропозиції передано гарантам ОНП (травень - жовтень 2019 року).

При сприянні Президії Ради молодих вчених була організована щорічна звітна конференція (червень-липень 2019 року) за підсумками I півріччя 2018/2019 навчального року) докторантів, аспірантів та молодих вчених (здобувачів), що навчаються поза аспірантурою, про хід виконання освітньої та наукової складової індивідуальних планів, ступінь виконання дисертаційних робіт.

Протягом року здійснювались обговорення результатів та перспектив участі молодих вчених Інституту у стипендіальних, грантових та інших програмах підтримки досліджень. Зокрема, Радою молодих вчених було запропоновано для розгляду на Вченій раді Інституту кандидатури на отримання грантів та стипендія для молодих вчених.

Протягом 2019 року здійснювалась реалізація наукового проекту «Розробка стратегій інноваційного розвитку для регіонів України на засадах глокалізації (на прикладі Одеської області)» за грантом НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і

техніки, групою вчених: Єрмаковою О.А., Лайко О.І., Гетьман О.Л., Нікішиною О.В., Циналєвською І.А. (науковий керівник - д.е.н., доцент Єрмакова О.А., реєстраційний №0118U100246, строк виконання 16.10.2018–28.12.2019). В рамках проекту молодими науковцями пройдено стажування в Організації економічного співробітництва і розвитку (м. Париж, Франція, 25.08.2019 - 31.08.2019), відбулися візити з обміну досвідом до установ регіональної інновації системи м. Париж, зокрема до інноваційного бізнес-інкубатору 104 Factory of the Centquatre-Paris та до одного з найбільших в світі стартап кампусів Station F. Також в рамках проекту молодими науковцями прийнято участь в роботі конференції «Reginnpol 2019» (Університет Флоренції, м. Флоренція, Італія, 05.11.2019 – 9.11.2019). Участь в Конференції «Reginnpol 2019» дозволила ознайомитись з науково-методичними підходами та практичним досвідом європейських країн, зокрема Італії, Іспанії, Франції, Великобританії, Швейцарії, Німеччини, Норвегії, країн далекого зарубіжжя, зокрема Бразилії, в сфері регіональної інноваційної політики, а також представити результати наукових досліджень молодих науковців Інституту.

Членами Ради молодих вчених Інституту в 2019 році пройдено наступні міжнародні стажування та здійснено закордонні відрядження:

- наукове стажування в Організації економічного співробітництва і розвитку, м. Париж, Франція (26-31.08.2019, 42 години) за напрямком «Регіональна інноваційна політика» (Єрмакова О.А., Лайко О.І., Гетьман О.Л.);

- виступи на міжнародній конференції «Reginnpol 2019», м. Флоренція, Італія, 05-09.11.2019 (Єрмакова О.А., Лайко О.І., Гетьман О.Л.);

- Scientific internship, Jesuit University Ignatianum in Krakow, Stage 3. Research and organizing the educational process in economics, management, law (active teaching methods). Exchange of experience in Ukraine, Poland, Russia, Sweden and France (11.02.2019–16.02.2019) (Гетьман О.Л.);

- Scientific internship and AGFEK Conference, Wyższa Szkoła Bankowa, Poznań, Poland (24-25.10.2019, 16 годин) (Гетьман О.Л.);

- наукове стажування у Білостоцькій Школі Економіки (30.04.2019-12.05.2019, 110 годин) за напрямком «Інвестиційні та інноваційні механізми стимулювання соціально-економічного розвитку» (Лайко О.І., Єрмакова О.А.);

- участь у тематичному семінарі з капіталізації в рамках проекту «Leveraging Finance 4 positive Social Change - Finance4SocialChange», м. Будапешт, Угорщина (21-24.02.2019) (Лайко О.І., Єрмакова О.А., Рубель О.Є.);

- участі у засіданні керівного комітету по грантовому проєкту «Embracing failure to facilitate second-chance entrepreneurship in the Danube region - Danube Chance 2.0», м. Відень, Австрія (15-18.04.2019) (Лайко О.І.).

Члени Ради молодих вчених Інституту приймають активну участь у керуванні та виконанні міжнародних проєктів:

- «Danube Chance 2.0 - Embracing failure to facilitate second-chance entrepreneurship in the Danube region», EU Subsidy Contract DTP2-012-1.2, 2018-2021 pp.

- «Finance4SocialChange - Leveraging Finance 4 positive Social Change», EU Subsidy Contract DTP2-011-1.2, 2018-2021 pp.

Також молоді науковці долучалися до стажування в Україні, зокрема Інтенсив «Викладачі ін. екшн» (м. Київ, ГО «Прогресивні», 7-9 червня 2019).

Проєкти спрямовані на стимулювання доступу до інноваційних механізмів та інструментів фінансування, а також створення умов для бізнес-середовища, що допомагає соціальним підприємцям створювати більш життєздатні та масштабні компанії в Дунайському регіоні.

За участю членів Ради молодих вчених Інституту надано пропозиції щодо актуальних нормативних документів в сфері науки і освіти, зокрема таких: ключових положень програми реформування наукової сфери, запропонованих Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; реформування НАН України; пропозиції щодо вдосконалення інноваційної політики в Україні; пропозиції щодо наказу МОН України «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук», пропозиції по удосконаленню науки «Ключові положення реформування науки України»

Членами Ради молодих вчених взято участь у формуванні та виданні збірника наукових праць Інституту «Економічні інновації», протягом року, в кожному з 4-х випусків.

Членами Ради молодих вчених Інституту здійснювалось вирішення поточних питань, в тому числі щодо популяризації діяльності Ради молодих вчених на національному та обласному рівнях.

За участю Ради молодих вчених Інституту проведено наступні наукові заходи:

- Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Глобальні та регіональні аспекти інноваційного розвитку економіки» (Одеський національний економічний університет);

- XI Міжнародна науково-практична конференція «Світові тенденції розвитку зеленої економіки: регіональні аспекти і межі зростання» (Херсонський національний технічний університет);

- звітня конференція за 2018/2019 навчальний рік, підведення підсумків виконання освітньої та наукової складової індивідуальних планів, ступінь виконання дисертаційних робіт докторантів, аспірантів та молодих вчених (здобувачів), що навчаються поза аспірантурою (Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України);

- круглий стіл «Від «start-up» до реального проекту: бачення наукової молоді» (Український союз промисловців і підприємців, Одеська національна академія харчових технологій).

Члени Ради молодих вчених Інституту входять до Експертної ради Міністерства освіти і науки України з експертизи проєктів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених секції «Економічні перетворення; демографічні зміни та благополуччя суспільства», зокрема у 2019 році проведена експертиза 15 проєктів на державне фінансування (<https://mon.rit.org.ua/taxonomy/term/3836>).

У 2019 р. за бюджетною програмою КПКВК 6541230 за проєктом «Розробка стратегій інноваційного розвитку для регіонів України на засадах глокалізації (на прикладі Одеської області)» (Грант НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки) опублікована брошура: Методичний інструментарій стратегування інноваційного розвитку регіонів на засадах глокалізації економічних процесів: брошура / [О.А. Єрмакова, О.І. Лайко, О.Л. Гетьман, О.В. Нікішина, І.А. Циналєвська] ; за наук. ред. О.А. Єрмакової ; НАН України, Ін-т пробл. ринку та екон.-екол. дослідж. Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2019. 55 с. ISBN 978-966-02-8862-1(2,3 д.а.). Брошура містить результати досліджень, що присвячені розвитку теоретико-методичних підходів до стратегування інноваційного розвитку регіонів на засадах глокалізації, зокрема досліджено концептуальні засади стратегування інноваційного розвитку регіонів, запропоновано методичний підхід до стратегування інноваційного розвитку регіонів, запропоновано методичний інструментарій діагностичного та проєктного етапів стратегування, зокрема методичний підхід до оцінки стану інноваційного розвитку регіону та його інституціонального забезпечення, до визначення смарт-спеціалізації регіону, до екологізації інноваційного розвитку регіонів, визначення сценаріїв та формування набору інструментів інноваційного розвитку регіонів. Дане дослідження представляє собою методичне підґрунтя розробки стратегій інноваційного розвитку регіонів України із урахуванням принципів сучасного етапу становлення регіональної економіки, зокрема таких як системність, багаторівневність управління (вертикальна координація), міжсекторне співробітництво (горизонтальна

координація), діалектика глобального та локального вимірів, результативність, унікальність, ресурсозабезпеченість, сталий розвиток (врахування соціо-еколого-економічних орієнтирів інноваційного розвитку).

Також видано статті у наукометричних базах SCOPUS / WoS:

- Hetman O., Iermakova O., Laiko O., Nikishyna O. Ecologization of Innovative Development of Regions on the Principles of Glocalization. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development. 2019. Vol.41 No.3. P. 369-380. Mode of access: <https://ejournals.vdu.lt/index.php/mtsrbid/article/view/379> (1 д.а.).

- Hetman O., Iermakova O., Laiko O., Nikishyna O. Eco-innovations under conditions of glocalization of economic and sustainable development of the regional economy. Ekonomia i środowisko. 2019. Vol.4(71). P.69-82 (1 д.а.).

У 2019 році Радою молодих вчених було здійснено подання заявок на Вчену Раду Інституту щодо участі в грантовому та конкурсному фінансуванні, а саме:

- науковий проєкт «Формування та використання природно-ресурсних активів рекреаційно-туристичної сфери» на отримання гранту НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки, групою вчених Шевченко Г.М.);

- на конкурс на здобуття іменних стипендій ВР України для молодих учених – докторів наук у 2020 році до Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій подано та прийнято до розгляду роботи претендентів: д.е.н., с.н.с. Лайко О.І. на тему: «Теоретико-методологічні засади податкового стимулювання розвитку економіки України в умовах реформи місцевого самоврядування», д.е.н., доцент Єрмакової О.А. на тему: «Формування регіональної інноваційної політики в умовах реформування місцевого самоврядування».

До здобутків молодих вчених в 2019 р. можна віднести отримання Лайком О.І. Свідоцтва про перший виступ молодого вченого-заступника директора Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України на засіданні Президії НАН України 27 лютого 2019 року.

З метою популяризації наукових здобутків представники Ради молодих вчених регулярно здійснюють виступи на місцевому телебаченні, а саме:

- на телеканалі Град. Передача «Про головне» - висвітлення напрацювань відділу Міжрегіонального економічного розвитку Українського Причорномор'я по темі інституціонального забезпечення процесів об'єднання і співробітництва територіальних громад;

- на 3-му цифровому телеканалі.

Група молодих науковців вперше долучилася в якості спікерів на всеукраїнському масштабному форумі «Фестиваль ідей».

Участь представників Ради в роботі обласних органів влади та громадських організацій в сфері вирішення питань економічного розвитку:

- консультування громад базового рівня Лиманського району Одеської області щодо впровадження стратегій соціально-економічного розвитку з врахуванням сучасних вимог до процесу децентралізації управління економічним розвитком та забезпечення конкурентних та ефективних умов для добровільного об'єднання громад;

- участь у Спільному розширеному засіданні Антикризової ради громадських організацій України та Правління УСПП;

- розробка економіко-екологічного механізму реалізації Модельної цільової програми диверсифікації господарської діяльності периферійних районів півдня Одеської області з урахуванням зміни клімату (Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації, договір №4 від 25.11.2019).

В наступному, 2020 році планується виконання Лайком О.І. відомчої бюджетної теми «Теоретичні засади розвитку інвестиційної системи України на засадах скорочення відтоку капіталу».

Голова Ради молодих вчених
Інституту проблем ринку
та економіко-екологічних досліджень
НАН України,
д.е.н., с.н.с.

Олександр Лайко